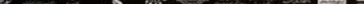

سخنبران

بانوای

آبان ماه ۱۴۰۴ - دانشگاه فردوسی مشهد

در پهنه بیکران هستی، گاه مفاهیمی متعالی چون مادر، نور، عشق و ایثار چنان در هم تنیده می‌شوند که در وجود شخصیتی قدسی، جلوه‌ای یگانه و الهی می‌یابند. حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله‌علیها، پاره تن پیامبر اعظم (ص) و استمراردهنده رسالت نبوی، نماد کامل این حقیقت است؛ بانویی که حیات کوتاه اما سرشار از معنا و معرفتش، معیار همیشگی حق‌طلبی، عدالت و ایمان در تاریخ اسلام به‌شمار می‌رود. سیره نورانی آن حضرت، نه تنها چراغ راه فردی و معنوی انسان‌ها، بلکه الگویی جامع برای مسئولیت اجتماعی و زیست مؤمنانه است.

در همین راستا، سوگواره‌ها و آیین‌های فاطمی می‌توانند بستری برای بازخوانی این معارف عمیق و پیوند دوباره دل‌ها با سرچشمه نور و حقیقت فراهم آورند، به‌ویژه در فضای دانشگاهی که قلب تپنده اندیشه، فرهنگ و تربیت نسل آینده جامعه است. بر این اساس، ویژه‌برنامه عزاداری حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله‌علیها با عنوان «شانه‌های سوگوار» از روز دوشنبه ۱۹ آبان‌ماه ۱۴۰۴ به مدت سه شب، با همکاری کلیه تشکل‌های دانشجویی و به همت و محوریت شورای هماهنگی کانون‌های فرهنگی، اجتماعی، هنری و دینی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد.

این برنامه با هدف زنده نگه‌داشتن معارف فاطمی، تعمیق فرهنگ عزاداری آگاهانه در فضای دانشگاهی و ایجاد بستری معنوی و وحدت‌بخش میان دانشجویان، اساتید و کارکنان دانشگاه طراحی و اجرا گردید. تلفیق آیین‌های سنتی عزاداری با فضاسازی هنری، توجه به خانواده‌ها و کودکان و بهره‌گیری از سخنرانان و ذاکران شاخص، زمینه‌ساز شکل‌گیری ارتباطی عمیق‌تر و ماندگارتر با سیره حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها شد و این برنامه را به جلوه‌ای مؤثر از هم‌افزایی فرهنگی در فضای دانشگاه بدل ساخت.

برگزاری جلسات هماهنگی ستاد برگزاری

در گام نخست، طرح کلی ویژه‌برنامه در جلسه شورای هماهنگی کانون‌های فرهنگی، اجتماعی، هنری و دینی و با حضور کلیه دبیران کانون‌ها مطرح و به‌صورت جامع مورد بررسی قرار گرفت. در این جلسه، پس از تبادل نظر پیرامون اهداف محوری برنامه، رویکرد محتوایی، ساختار اجرایی و شیوه برگزاری، کلیات طرح با اجماع اعضا به تصویب رسید. در ادامه و به‌منظور تعمیق هماهنگی و جلب مشارکت حداکثری مجموعه‌های

دانشجویی، با دعوت مدیریت فرهنگی دانشگاه، طرح مزبور در قالب جلسات مشورتی با حضور دبیران و نمایندگان تشکلهای دانشجویی ارائه و مورد هم‌اندیشی قرار گرفت.

در ادامه در قالب ستاد اجرایی طرح "شانه‌های سوگوار جلسات اجرایی به تناوب تشکیل گردید در این جلسات، موضوعاتی از جمله تقسیم دقیق وظایف اجرایی، زمان‌بندی منظم برنامه‌ها، نحوه فضاسازی محیطی، پشتیبانی و تدارکات لجستیکی، هماهنگی محتوایی بخش‌های مختلف مراسم و چگونگی مشارکت فعال تشکلهای به تفصیل مورد بحث و تصمیم‌گیری قرار گرفت. این فرآیند گفت‌وگو و تعامل سازنده، ضمن تقویت روحیه همدلی و مشارکت جمعی میان گروه برگزاری، نقش مؤثری در انسجام اجرایی و برگزاری هرچه شایسته‌تر مراسم عزاداری حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله‌علیها ایفا کرد.

فضاسازی عمومی سطح پردیس دانشگاه بمناسبت ایام فاطمیه و شانه‌های سوگوار

به مناسبت فرا رسیدن ایام فاطمیه و هم‌زمان با برگزاری ویژه‌برنامه عزاداری «شانه‌های سوگوار»،

فضاسازی عمومی سطح پردیس دانشگاه فردوسی مشهد با رویکردی هماهنگ، هدفمند و متناسب با شأن محیط دانشگاهی انجام شد. این اقدام با هدف ایجاد حال و هوایی معنوی، یادآور مظلومیت و مقام والای حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله‌علیها و همچنین زمینه‌سازی برای حضور و مشارکت هرچه گسترده‌تر دانشگاهیان در مراسم عزاداری صورت گرفت.

در این راستا، نصب پرچم‌ها و بیرق‌های مشکی، پارچه‌نوشته‌ها و بنرهای محتوایی با مضامین فاطمی، در نقاط مختلف پردیس از جمله ورودی‌های اصلی دانشگاه، مسیرهای پرتردد، معابر منتهی به مسجد حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها انجام شد. طراحی بصری این عناصر به گونه‌ای بود که ضمن حفظ سادگی و وقار، پیام ایام فاطمیه را به شکلی تأثیرگذار به مخاطبان منتقل کند.

فضاسازی عمومی علاوه بر ایجاد وحدت بصری در فضای دانشگاه، نقش مهمی در اطلاع‌رسانی زمان و مکان برگزاری ویژه‌برنامه «شانه‌های سوگوار» ایفا کرد و باعث جلب توجه دانشجویان، اساتید و کارکنان به این رویداد معنوی شد.

شانه‌های سوگوار؛ فضایی هم‌نفس با سوگ فاطمی

در آستانه برگزاری ویژه‌برنامه عزاداری حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله‌علیها با عنوان «شانه‌های سوگوار»، فضاآرایی فضای داخلی مسجد جامع حضرت زهرا (س)، محیط پیرامونی آن، محوطه یادمان شهدای دانشگاه و فضای بیرونی چایخانه مراسم، با هدف ایجاد فضایی متناسب با شأن ایام فاطمیه و فراهم‌سازی بستری آرام، معنوی و تأثیرگذار برای حضور دانشجویان و عزاداران، اجرا و آماده‌سازی شد. این اقدامات با نگاهی تلفیقی به معنا، هنر و نظم اجرایی و با تأکید بر حفظ وقار و آرامش فضاها انجام گرفت.

در بخش فضای داخلی مسجد، استفاده از المان‌های هنری متناسب با ایام سوگواری فاطمی، شامل پارچه‌های مشکی، کتیبه‌ها و نمادهای محتوایی با مضامین فاطمی و عبارات منتخب، در دستور کار قرار گرفت. نورپردازی ملایم و هدمند، متناسب با حال‌وهوای سوگ، به ایجاد فضایی آرام و معنوی کمک کرد و چینش منظم فضا، ساماندهی جایگاه سخنرانان و ذاکران و پیش‌بینی فضای مناسب برای حضور بانوان و خانواده‌ها، زمینه برگزاری شایسته مراسم را فراهم ساخت.

هم‌زمان، فضاسازی محیط پیرامونی مسجد و مسیرهای منتهی به آن با نصب پرچم‌ها، بیرق‌ها و بنرهای محتوایی انجام شد تا حال‌وهوای ایام فاطمیه از بدو ورود مخاطبان در فضای پردیس دانشگاه احساس شود. محوطه یادمان شهدای دانشگاه نیز به‌عنوان یکی از کانون‌های معنوی برنامه، با فضاآرایی متناسب و نورپردازی محدود و وقارمند، به فضایی برای تأمل، حضور و پیوند میان فرهنگ ایثار و سیره فاطمی تبدیل شد.

در کنار این فضاها، چایخانه مراسم، در مجاورت مسجد و یادمان شهدا برپا شد و فضای بیرونی آن با استفاده از عناصر ساده و صمیمی، پرچم‌ها و نشانه‌های هویتی برنامه، به محیطی گرم، آرام و پذیرای عزاداران تبدیل گردید. این فضا، علاوه بر نقش پذیرایی، محملی برای گفت‌وگو، هم‌نشینی و تداوم حال‌وهوای معنوی مراسم در خارج از فضای مسجد بود.

مجموعه این اقدامات، فضایی هماهنگ و هم‌نفس با سوگ فاطمی را در بخش‌های مختلف محل برگزاری ایجاد کرد و برنامه «شانه‌های سوگوار» را به تجربه‌ای آرام، معنوی و اثرگذار برای شرکت‌کنندگان بدل ساخت.

برگزاری شب اول

شب نخست ویژه برنامه «شانه‌های سوگوار» با حضور پرشور دانشجویان در مسجد حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها برگزار شد و آغازگر سه شب عزاداری فاطمی در دانشگاه فردوسی مشهد بود. این شب با سخنرانی معرفتی حجت‌الاسلام شیخ مهدی حسن‌آبادی همراه شد که با بیانی عمیق و اثرگذار، به تبیین جایگاه حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله‌علیها در منظومه معرفتی اسلام، نقش ایشان در دفاع از ولایت و ابعاد شخصیتی آن بانوی بزرگوار پرداخت. در ادامه، مرثیه‌سرایی و نوحه‌خوانی کربلایی امیر برومند و کربلایی محمدحسین حدادیان با انتخاب اشعاری حزن‌آلود و معارف‌محور، فضای مسجد را سرشار از حال‌وهوای معنوی و اندوه فاطمی کرد. حضور گسترده دانشجویان، اساتید و خانواده‌ها، در کنار فضاسازی مناسب و نظم اجرایی، شب نخست را به شروعی تأثیرگذار و شایسته برای این ویژه برنامه بدل ساخت.

برگزاری شب دوم

شب دوم مراسم «شانه‌های سوگوار» با تداوم حضور گسترده عزاداران و با تمرکز بیشتر بر تعمیق معرفت فاطمی برگزار شد. در این شب، برنامه سخنرانی معرفتی حجت‌الاسلام شیخ مهدی حسن‌آبادی بر تبیین سیره حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله‌علیها، نقش ایشان در هدایت امت اسلامی و الگوسازی عملی برای جامعه امروز متمرکز بود. مرثیه‌سرایی و نوحه‌خوانی کربلایی سیدمحمدرضا نوشه‌ور و کربلایی علی‌اکبر حائری با لحن اثرگذار و اشعار عمیق، فضای مجلس را به مجلسی آمیخته از سوگ، معرفت و تأمل تبدیل کرد. مشارکت پررنگ دانشجویان، حضور خانواده‌ها و استمرار حال‌وهوای عزاداری در فضای مسجد و محیط

پیرامونی، از ویژگی‌های شاخص این شب بود. شب دوم با حفظ انسجام محتوایی و عاطفی، پیوندی عمیق میان نسل دانشگاهی و معارف فاطمی ایجاد کرد.

برگزاری شب سوم

شب سوم و پایانی ویژه برنامه «شانه‌های سوگوار»، اوج معنوی و احساسی این آیین سه‌شبه را رقم زد. این شب سخنرانی معرفتی حجت‌الاسلام شیخ مهدی حسن‌آبادی با رویکردی جمع‌بندی‌کننده، فرصتی برای تعمیق تأثیرات محتوایی و عاطفی مراسم فراهم آورد و حال‌وهوایی ویژه بر فضای مسجد حاکم شد. مرثیه‌سرایی‌های تأثیرگذار با اشعار سوزناک و مضامین معرفتی، لحظاتی سرشار از اشک، هم‌دلی و ارتباط قلبی با مصائب حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله‌علیها را برای عزاداران رقم زد. حضور پرشور شرکت‌کنندگان تا پایان مراسم، نشان‌دهنده تأثیر عمیق این سه شب عزاداری بود و فضای مسجد، محوطه پیرامونی و چایخانه مراسم را هم‌نوا با سوگ فاطمی کرد. شب پایانی، «شانه‌های سوگوار» را به تجربه‌ای ماندگار در خاطره جمعی دانشگاه ثبت نمود.

جمع‌بندی گزارش مراسم «شانه‌های سوگوار»

ویژه‌برنامه سه‌شنبه «شانه‌های سوگوار» با حضور گسترده دانشجویان، دانشجویان، اساتید، کارکنان و خانواده‌ها، در فضای مسجد حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها و محوطه‌های پیرامونی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد و به یکی از برنامه‌های اثرگذار دانشگاه در ایام فاطمیه تبدیل گردید. این مراسم با بهره‌گیری از سخنرانی‌های معرفتی و مرثیه‌سرایی ذاکران برجسته، در هر سه شب فضایی آکنده از معنویت، حزن و معرفت فاطمی ایجاد کرد.

از جلوه‌های شاخص این ویژه‌برنامه، برپایی «سفره کریمانه حضرت زهرا (س)» بود که هر شب پس از پایان مراسم، شرکت‌کنندگان میهمان آن بودند. در مجموع، «شانه‌های سوگوار» با انسجام محتوایی، مشارکت گسترده و فضاسازی مناسب، به تجربه‌ای ماندگار در تقویم فرهنگی دانشگاه تبدیل شد.